

DIOSZKÚROSZOK

PAVAO PAVLIČIĆ

ELSŐ FEJEZET, AMELYBEN GYILKOSSÁG TÖRTÉNIK

Mivel kell mindenképpen tisztában lennie annak, aki meg szándékozza gyilkolni a feleségét?

Ezzel kapcsolatban kétféle elképzelés lehetséges: azoké, akik olvasnak bűnügyi regényeket, meg azoké, akik nem olvasnak. A krimiolvasók különböző szempontokat taglalnának: szóba hoznák az ujjlenyomatokat, a megdönthetetlen alibit, a félrevezető nyomokat, miközben azt vitatnák, létezik-e vagy sem tökéletes bűntény. Aki viszont nem szokott krimitörténeteket olvasni, megvakarná a füle tövét, törné a fejét, hogy belevörösödne, majd naiv képpel kibökné:

– Ügyelnie kell arra, hogy senki se lássa.

A baj ott kezdődött, hogy Silvestar Mraz olvasott bűnügyi regényeket. Miközben ott állt a felesége teteme fölött az ilicai lakás fürdőszobájában – egy udvari épületben laktak –, fejében rajzoltak a krimijelenetek, fölvonultak hőseik, Maigret, Hercule Poirot, Nero Wolf, fölöltöttek a leírt tetemek a folyókban, a szőnyegeken, az autókban, a fürdőkádakban. Ahogyan most a felesége is a fürdőkádban fekszik, habár teljesen föl van öltözve, és a kádban sincs víz, emellett nem is volt kedve fürödni. Habár neki sem állt szándékában megölni őt.

Hidegen szétkémlt maga körül. A lakásban rendetlenség uralkodott, ami főként a megboldogult érdeme volt, ám bizonyára azt gondolják majd, hogy valaki rablási szándékkal tört be ide. Silvestar ujjlenyomataival – ez nyilvánvalóan érthető is – tele volt az egész lakás. És az alibi? Senki sem látta a lépcsőházban, az utcán sem találkozott senkivel. Hát a többi?

Aznap hivatalos kiküldetésből tért vissza, és hazafelé tartva befordult egy kisvendéglőbe a Sikló közelében. Nem szívesen ment haza, mert már

tudta, mi várja otthon: a felesége, mivel nem tudhatott jövételéről, biztosan most is részeg. Elképzelte, hogyan üldögél a behúzott függönyök mögött a szoba langyos félhomályában, és az őszi késő délutánban csupán a zsalu léceinek közén behatoló bordás fény világítja meg. Szinte látta, hogyan terpeszkedik a szoba közepén levő nyúzott és zsíros huzatú heverőn, előtte szétdobálva a félig megfejtett keresztretjvények, tisztában volt vele, mennyire elhanyagolta magát és a teste mily savanykásan baromfiszagú, orrát szinte megütötte a mesterséges szilvapálinka mindent átható, undorító szaga. Tudta, hogy fejét időnként fölveti a magas mennyezet felé, mond valamit az ódon csillárnak, majd fölkapag, és egyetlen mozdulatokat téve az ablak felé támoanyag. Jól tudta mindezt.

Kínosan érezte magát, miközben a kisvendéglőben az italát fogyasztgatta, közben sehogyan sem tudta rászánni magát, hogy hazamenjen, bár tudatában volt annak, hogy előbb-utóbb sorát kell ejtenie, nem tehet másképp, és hogy ez örökké így fog tartani. Tudta, többé mit sem ér, ha kérleli, ha ütleli, ha elválnak tőle: világos volt előtte, hogy mindig és mindenütt a szitkai, a gúnyolódása, a mocskolódása, a csúfolódása fogja várni – végtére is a pálinkája. Egymáshoz voltak kötve, eltéphetetlenül.

Mielőtt távozott volna a vendéglőből, a mosdóba ment. Az ivóban nem tartózkodott senki, a sankosnő a konyhán tett-vett. A vécéasszony sem volt a helyén. A fürkének, ahová betért, sarkig nyitva állt az apró ablaka, és egy piszkos udvarra nézett, ahol régi épületfát és tetőcserepet halmoztak föl. Gépiesen megállapította, hogy ezen az ablakon kiférne egy vele azonos termetű ember. Amikor kifelé ment a mosdóból, a vécéasszony még mindig távol volt, úgyhogy a dinárost odatette az asztalkájára. A sankosnőt szintén nem látta, vendég sem mutatkozott. Erre elment.

Hazáig másfél percig tartott az út. És három perc alatt lezajlott az egész, látta az óráján. Először is szidalmakkal várta, ő pedig hallgatott. Szörnyű érzés volt, hogy minden épp akként festett, mint a képzeletében: a pálinka, a heverő, a felesége szaga, a rendetlenség meg a keresztretjvények.

Akkor az asszony egyszeriben ott termett előtte, és ütött. Ilyesmi korábban nem fordult elő. Egy szót sem szóltak egymáshoz. Se szó, se beszéd, öklével gyomron vágta. Elakadt benne a szusz, de miközben összegörnyedt, elkapta az asszony nyakát, és húzta magával.

Kapalózott, ám ő közben levegőhöz jutott, és főlegyenesedett, majd egyre jobban és jobban szorította. Rúgkapált, ám őt mind jobban elbűvölte nyakának lágysága és sikamlóssága, rothadtsága, úgyhogy mind keményebben és keményebben fogta. Az asszony a fürdőszoba felé hátrált, ő pedig követte.

Amikor a szembogara élettelenre vált, a nyelve előtűnt a szájából, a teste pedig elnehezedett, akkor elengedte, és az asszony a kádba zuhant, a pere-

mébe még bele is vágta a fejét. Nyomban az órájára pillantott. A bűnügyi tárgyú irodalom keresztülvillant az agyán, különböző képeket és helyzeteket idézett föl. Attól a pillanattól, hogy a vendéglő mosdójába lépett, mindössze hat perc telt el. Még lehetőség volt rá, hogy visszatérjen, lassan és hangtalanul bemásson a mosdó ablakán, majd az ivóba menjen, mintha semmi sem történt volna. Esetleg megihat még egy italt, és szóba elegyedhet a sankosnővel is, hogy megragadjon az emlékezetében. És csak ezután megy majd el.

Sohasem volt szándékában megölni a feleségét, ám most örült annak, hogy halott. Ostobaság volna, hogy ezért felelősségre vonják.

Csak ekkor lett figyelmes arra, hogy a fürdőszoba ablaka félig nyitva áll. Miközben – a krimi irodalom hatása alatt – minden apróságra kiterjedt a figyelme, erről a jelentős dologról megfeledkezett. Kipillantott az ablakon, és érezte, hogy a szíve veszettül zakatolni kezd.

A szűk, nyirkos udvar másik szélén, mindössze négy méternyire tőle, a METALIMPEX irodahelyiségének ablakában egy ember állt, és merőn nézett rá, habár az irodákban ilyentájt már senkinek sem lett volna keresnivalója.

MÁSODIK FEJEZET, AMELYBEN MEG KELL SZABADULNI A SZEMTANÚTÓL

Magasan a házak fölött, a füstködtől enyhén beárnyékolt ég sötétkékbőltozatán a lenyugvó októberi nap utolsó fénysugara remegett. Hallhatóvá váltak az este hangjai, az utcáról idehatolt a lárma és a villamosok csöröpölése. A házban csend honolt. A por apró szemcséi, amelyek mindent bevontak, a levegőben remegtek.

Silvestar Mraz a fürdőkád fölött töprengett, remegő ujjával a törölközőt gyürkélte. Mihez kezdjen most?

– Vége – mondta félig hangosan, maga sem tudván, hogy ez vajon a feleségére vonatkozik-e, vagy arra az emberre, aki a szemközti ablakban mutatkozott.

Silvestar Mraz azon a résen, ahol az ablaküvegről lepergett a vastagon föl vitt, fehér olajfesték, kilesett, anélkül hogy az ablakot kinyitotta volna. Az az ember még egy pillanatig ott állt, éppen a fürdőszoba ablaka felé nézve. Fekete, lefésült haja és vékony bajusza volt, akárcsak egy kávéházi zenésznek. Elpizskolódott és töredezett gallérú műanyag ing meg rikító nyakkendő egészítette ki e benyomást. Ám arcának sápadtsága szemmel láthatóan nem a kocsmai éjszakázástól származott, mint egy cigányprímásnak, hanem a fölindulástól! Szája reszketett, arcán pedig kétségtelen megdöbbenés tükröződött.

– Meglátott! – mondta félhangosan Silvestar Mraz. – Most mi legyen? Végignézett a felesége fürdőkádban nyújtózó tetemén. Ez az utolsó gonoszsága, amellyel még holtában is megkeseríti az ő életét! Csakugyan tönkre akarja tenni, hogy végül börtönben kössön ki?

Érezte, hogy lassanként lecsillapodik, kezének remegése abbamarad, a feje pedig kitisztul. Körülnézett, órájára pillantott. Csupán néhány másodperc telt el.

– Akkor most mit kezdünk vele? – tette föl félhangosan a szemtanúval kapcsolatos kérdést.

Gondolatai az alibi körül forogtak, amit föltétlenül biztosítania kellett. Ezt követően megfigyelte, miszerint többé nem tesz föl önmagának olyan kérdést, hogy „mit”?, hanem csupán azt, hogy „hogyan?”. Többé nem volt kétsége afelől, hogy félre kell tennie az útból azt az embert, pusztán azt kellett eldöntenie, kitart-e az alibivel kapcsolatos régi terve mellett, amely az imént jutott eszébe, vagy az udvaron keresztül rögtön oda kell mennie, ahol az egyetlen szemtanú szuszog most izgatottan.

Tudta, hogy ismét akadt ellenfele, noha valójában továbbra is a felesége ellen küzdött, a gonoszsága ellen, habár most másmilyen ember állt vele szemben, aki másképpen gondolkodik és reagál. Ez az ember most bosszút állhat rajta a feleségéért, és ezt valószínűleg meg is fogja kísérelni. Akkor mégis az asszony diadalmaskodna. Ezt pedig nem engedhette meg. Ekként beszélt önmagához Silvestar Mraz, hogy összeszedje bátorságát, és fölhangolja magát a harcra.

Azt az embert látásból ismerte. A METALIMPEX hivatali helyiségeinek óre volt, aki alkonyattól reggelig munkahelyén tartózkodott, vagyis egy kisszéken üldögélt az irodákhoz vezető meredek lépcső tetején. Kissé mindig is emlékeztetett valami gonosztevőre. Silvestar Mraz lázasan törte a fejét. Valaha üzleti kapcsolatai voltak a METALIMPEX-szel; tudta, hogy éjszakára lezárják a telefonkészülékeket: a szemtanúnak tehát nem lesz módja telefonálni. Lehet riasztóberendezésük? Nem valószínű. Azzal is tisztában volt, hogy nem fog rögtön a rendőrségre indulni, több okból is.

Az ablak üvegén keresztül figyelte. Ha el szeretne netán távozni, valakit meg kell kérnie, hogy őrizze helyette az irodákat. Mivel a METALIMPEX épületében senki sem lakik, át kellene mennie az udvaron, abba az épületbe, ahol Silvestar Mraz tartózkodik, és ott keresni valakit. A két épület közötti térséget viszont az újdonsült gyilkos nagyszerűen tudta ellenőrizni a fürdőszoba ablakából, amivel az őrnök tisztában kellett lennie. – Kiáltani nem fog – állapította meg Silvestar Mraz. – Nem fog kiáltani, mert nem tudhatja, van-e nálam fegyver. Igyekezni fog közönyösnek tettetni magát, és az egészet megkísérli pánik nélkül véghezvinni, mert tudja, hogy szemmel tartom. – Még egy pillanatig gondolkozott. – Mégis, az a leghihetőbb,

hogy megpróbál majd kiosonni, ha egészen besötétedett, abban bízva, hogy észrevétlenül kijuthat. Már szinte bealkonyodott, a teljes sötétségig több mint egy óra van még. Ha sikerül kijutnom, ő pedig azzal lesz, hogy továbbra is figyelem, biztosíthatom az alibimet. Különben is ez az egyetlen lehetőségem.

Fölvetette a pillantását. Az az ember ott az iroda belseje felé fordult, egészen lassan, mintha mi sem történt volna. Sőt még úgy, jártában, az újságot is nekilátott szétnyitni. Silvestar Mraz megfordult, kirohant a lakásból, lefutott a lépcsőn, kilépett az udvarra, ahol az ő a helyéről már nem láthatta. Határozottan és hideg fejjel cselekedett. Mindenesetre érdemes volt próbálkoznia.

Észrevétlenül, sebes léptekkel fordult be a vendéglő mögötti udvarra. Fölmászott egy halom épületfára, és megállapította, hogy abban a vécéfülkében, amelynek az ablaka ide nyílt, senki sem tartózkodik, meg a két szomszédosban sem. Hallgatózott egy ideig. Csönd volt, csak a víz susorgott a vizeldében. Körülpillantott, majd az alászálló esthomályban bemászott az ablakon. Köhécselve ácsorgott egy ideig a vécében, papírt gyürkélt, és hangosan fújtatott. Ezt követően kilincsre csukta az ablakot, amilyen szorosan csak tudta, és lehúzta a vizet. Kilépett a vécéből. Az öregasszony a helyén ült, újságot olvasott. Nyújtotta neki a dinárost, és megkérdezte, hány óra van. Azt akarta, hogy megjegyyezze ezt a pillanatot.

A helységben csupán még egy vendég tartózkodott, aki szívélyes beszélgetésbe merült a sankosnővel. Silvestar Mraz még egy italt rendelt, leült, és kényszerítette magát, hogy még több mint egy órát itt időzzön. Még mennyire fontos volt ez az alibije szempontjából! Talán nem tudják majd pontosan megállapítani, mikor állt be a halál, és ezért megérte minél huzamosabban a kocsmában maradnia. Valójában, ha mindent összeszámolunk, már több mint két órája itt tartózkodott.

Amikor alaposabban kezdett leszállni az este, elhagyta a kocsmát, és gyors léptekkel házának udvara felé vette az irányt. Senki sem látta. A METALIMPEX-ben a szokásos sötétség uralkodott. Belépett ebbe az üres épületbe, és óvatosan elindult fölfelé a lépcsőn. A hivatali helyiségek a második emeleten voltak. Valahol odafönn bizonyára ott ücsörgött az az ember, és csak a kedvező pillanatot várta, hogy a rendőrségre szaladjon. Silvestar Mraz a konyhai fiókból elvett kést szorongatta a kezében.

A lépcsőkön haladtában megállt, és megfordult. A túlsó oldalon, az épületben, ahol lakott, s amelynek csak klozet- meg fürdőszobaablakai néztek az udvarra, ahonnan az egyetlen bejárata volt, nem látszott semmi világosság. A lépcsőfordulóból lepillantott az udvarra, sebesen kapkodva a levegőt. Nem tudta teljesen áttekinteni.

Legyszerre ajtónyitást hallott, meg lépteket, ahogy valaki bejött az épü-

letbe. Halkan, óvatosan járt. Csupán egy ember léptei. Ő lenne az? Már viszsztatért volna a rendőrségről? Akkor nem lenne egyedül. Hívott volna valakit? Akkor sem lenne egyedül, nem merészelne egymagában itt tölteni többé egy pillanatot sem, tisztában azzal, hogy a gyilkos szemmel tartja. Tehát?

Az épületben halálos csönd uralkodott.

HARMADIK FEJEZET, AMELYBEN ÚJABB BÜNTÉNY TÖRTÉNIK, VAGYIS MÁR KORÁBBAN MEGTÖRTÉNT

Fabijan Pintar éjszakáit leginkább bűnügyi regények olvasásával töltötte. Keskeny lécekből készült, összecsukható székén a lépcső zöld, eléggé megtépázott szőnyeggel beterített tetején az ernyőtlen, pislákoló lámpa alatt éjeken és éjeken át lapozta ezeket a füzeteket, amelyekben a híres detektívek és kémek kalandjait sajtóhibákkal zsúfolt mondatok tartalmazták. Határozott szándék nélkül falta ezeket a füzeteket, nem azért, hogy ötletet vagy tanulságot merítsen belőlük, habár gyakorta talált hasonlatosságot a füzetekben elmondottak meg a saját esete között.

Fabijan Pintar élete nagy lehetőségére várakozott a félhomályos, fülledt helyen, a hunyorgó világítás alatt a nyikorgó széken ülve. Hosszan és kitaratóan várakozott, több éven át, olykor már-már türelmét veszítve, ám sohasem engedett abból a meggyőződéséből, hogy ennek a pillanatnak egyszer be kell következnie. Miután számos tevékenységgel próbálkozott – motelt nyitott, amibe belebukott, majd Macedóniából paradicsomot vásárolt, hogy a piacon értékesítse, s ebbe is belebukott, majd dohány és óracsempészéssel kísérletezett, azután Nyugat-Németországban töltött egy időt –, végül fölfedezte a METALIMPEX-et. Különben pedig mindig is ilyesmiről álmodozott: viszonylag jól fizetett éjjeliőri állás egy puszta épületben, ahol lehetőség van arra, hogy türelme és az átalvatlan éjszakák fáradalma egyszer bőségesen gyümölcsözni fog.

És, természetesen, ez a pillanat el is érkezett: Fabijan Pintart ez többé már nem is töltötte el izgalommal, annyiszor elképzelte már a helyzetet, hogy szilárd meggyőződése volt, miszerint ennek egyszer be kell következnie. A pénztárost, miközben a fizetését vette föl nála – idős bácsika volt, akinek már csak hét hónapja maradt a nyugdíjazásig –, telefonhoz szólították a szomszédos helyiségbe. A kasszát lezárta, de a kulcsokat az asztalon hagyta. Fabijan Pintar nem vesztegette az időt, zsebéből viaszlapot vett elő, majd gyors és pontos lenyomatot vett a kassza mindkét kulcsáról. Azután a kulcsokat visszatette az asztalra, pontosan ugyanolyan helyzetbe, ahogyan korábban is álltak. A bácsika, amikor visszatért, fürkésző pillantást vetett rá, de semmit sem szólt.

Mostantól Fabijannak csak várnia kellett. Az irodaajtó kulcsát, ahol a kassza állt, már korábban megszerezte. Türelemmel kellett lennie, de nem túlságosan sokáig, amíg, mondjuk, valakinek eszébe nem jut kicserélni a kasszán a zárat.

Egy napon, végre – ezt jól tudta – tetemes összeg került a kasszába, jó-részt valutában. Útlevele rendben volt, bőröndjébe már félig bepakolt. Mégis később szándékozott elutazni, néhány nappal a lopást követően, mivel biztos volt abban, hogy órá utolsóként fog esni a gyanú árnyéka; előbb a nagyobb vadak kerülnek puskavégre.

A cselekményt késő délután volt tanácsos véghezvinni, alkonyat előtt, amikor az irodában még annyira világos van, hogy ne kelljen lámpát gyújtania. A helyiség, amelyben a kassza állt, ablakaival nyugat felé nézett, úgyhogy itt sokáig világos volt. A szemben levő épület vizont keleti fekvésű volt, ezért ott már a délután második felében villanyt kellett gyújtani. Így Fabijan Pintar a világítás alapján következtethetett arra, tartózkodik-e esetleg valaki a szemközti fürdőszobák vagy illemhelyek valamelyikében, aki esetleg szemtanúja lehetne annak, amit el szándékozott követni.

És így is tett. Azon az őszi estén halkán beosont az irodába, mintha valaki meghallhatná, majd gyors és ügyes mozdulatokkal kizárta a kasszát, ahogyan képzeletben már számtalanszor végiggondolta. Lélegzete fölgyorsult: szeme előtt halomban állt a dollár, a márka, a líra, a korona és a silling.

– Hát itt vagyunk – sóhajtott elégedetten. – Gyerünk, gyönyörűségeim!

– A pénzt gyorsan belegyűrte a táskájába, amelyben a vacsoráját hozta, meg a kabátja alatt e célra tartott tasakokba. Minden a terv szerint zajlott. Békésen elüldögél itt reggelig, majd amikor megérkezik a titkárnő, aki elsőnek jön, nyugodtan távozik, megjátszva a balgát.

Óvatosan bezárta a kasszát, ügyelve közben arra, hogy annyit fordítson a kulcsokon, ahányra eredetileg is zárták. Ám akkor egyszeriben a szeme sarkából valami mocorgásra lett figyelmes a szomszédos épület homlokzatán. Arrafelé fordította a fejét. Nem kívül volt ez a mocorgás, hanem az egyik helyiségben. Főlundultan, semmire sem gondolva lépett az ablakhoz, és összeresztett. A túloldalon, négy méternyire tőle egy ember állt, és a szemtanú zavarodott, riadt tekintetével meredt rá, félkezével az ablak-szárnyat markolva, amit nyomban becsukott. Árnyékát még sejteni lehetett az üvegen keresztül: bizonyára leskelődött. Fabijan Pintar tettetett közönyösséggel, lassan megfordult. Mit csinálhatott az a valaki a fürdőszoba sötétjében? Mi volt az a zuhanás?

Egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy azt az embert meg kell gyilkolnia. Tudta, hogy a szemközti épületben nincsen telefon, és hogy a szemtanú nem merészel kiáltani. Tudta, hogy nem lesz bátorsága a sötétség

leszállta előtt kimerészkedni; addig még több órányi ideje volt. Ám mindenképpen meg kell gyilkolnia. Különb en ez az örködése a METALIMPEX-ben egyenlő volna az előre letöltött raboskodással, hiábavalóan és ostobán, ami a igazi börtönnél is súlyosabb.

– Raboskodás részletre – mormolta magában, bezárva az iroda ajtaját.

– Vajon egyedül van-e a lakásban? Ezt ellenőrizni kellene! – döb bent rá.
– Bemehetnék álkulccsal...

Lassan lement a lépcsőn, majd átvágott az udvaron, és belépett a házba. Fölment addig a lakásig, és becsöngetett. Semmi. Semmi mozgás, semmi zaj. Csönd. Visszatért, beállt a METALIMPEX épületének ajtaja mögé, az udvart vizslatta. Senki sem mutatkozott. Eltelt több mint egy óra. Ismét fölment a lépcsőn, és becsöngetett. Megint semmi.

Ám ekkor, ahogy jött lefelé a lépcsőn, meglátta emberét, amint éppen belép a METALIMPEX épületének ajtaján. Megtorpanva figyelte.

– Hát bolond ez? – merült föl benne. – Hát csakugyan bolond?

NEGYEDIK FEJEZET, AMELYBEN MÉG EGY NEM KIVÁNATOS SZEMTANÚ MUTATKOZIK

A két ember sebesen kapkodta a levegőt a lépcsőház sötétjében, ahová az elmoskolódott ablakokon keresztül némi holdvilág hatolt be, szétterülve a foszlott zöld szőnyegen. A másik ember bizonyára az első és a második emelet közötti lépcsőfordulóban állt, mert a csendes épületben hallani lehetett a lélegzését. Különb en sehonnan semmi nesz.

Fabijan Pintar bevette magát a lépcső alá, arra várva, hogy a másik lejjön, és lesből támadjon rá. – Miért jöhetett ide? – tette föl nyugtalankodva a kérdést. – Részt szeretne a pénzből? Egyezséget akarna fölkinálni, és ha nem megyek bele, csak akkor ad föl a rendőrség?

A lépcsőházban csönd honolt.

– Ha adok neki valamit – gondolta tovább Fabijan Pintar –, örökké zsarolni fog. – Hallgatózott egy sort. – De talán mégis? Különb en meg külföldre szököm, ott kívül kerülök a hatósugarán. Amúgy pedig ez valami hétköznapi ember. Be fogja érni egy közepes összeggel, bizonyára nem is tud egyezkedni. De azért bátor!

Odafönről neszezés hallatszott.

– Ám ha elfognak, és a rabláshoz hozzáveszik még a gyilkosságot is, akkor jobb, ha nyomban fölötöm magam... – Fabijan Pintart ezek a kétségek gyötörték a lépcső alatt.

A másik lépcsőfokról lépcsőfokra lefelé tartott. – Láthatott vajon, amikor bejöttem? – vetette föl a kérdést Fabijan Pintar. – Ha látott bejönni, ki

tudja, mit tarthat afelől, hogy miért mentem ki? Lehet, hogy azzal van, egyezséget mentem neki fölkínálni. Menjek bele a zsarolásba? Ezen talán elkaphatnám, kényszeríthetném, hogy a közelembé jöjjön. Akkor pedig a késsel...

Az a másik viszont lassan lefelé tartott a sötétben, miközben a szíve ugyanúgy kalapált, akár csak a Fabijané. Fabijan Pintar képtelen volt elhatározni magát. Legelőbb azt akarta látni, hogyan viselkedik ez az ember. – Hagyjam elmenni, hogy lássam, hová tart? Lehetséges, hogy rendőrségi hivatalnok? Lehet, hogy fegyvere is van. Vagy hősködni akar, és egyedül számít elfogni?

Ebben a pillanatban föltűnt előtte a másik háta. Amaz nyilvánvalóan nem tudott a lépcső alatti rejtekről, ügyet sem vetett rá. Fabijan Pintar már a kezét lendítette, ám ez a mozdulata elakadt. A másik a lépcső alján szaporázni kezdte lépteit, szemmel láthatóan meg volt győződve arról, hogy senki sincs a lépcsőházban. A döntő pillanat már elmúlt. A gyilkos és a rabló oly közelre került egymáshoz, hogy hajszál híján a rablóból még gyilkos is lett, a gyilkosból pedig kétszeres gyilkos és a rabló kirablója, ám ezt követően nyomban eltávolodtak egymástól.

– Meg kell nézni, mihez kezd – nyugtatta magát Fabijan Pintar, ellenfele nyomába eredve.

Az meg betért a házba, ahol lakott, fölment az ajtajáig, ott hallgatózott, majd lerohant a lépcsőn, ki, egyenesen az utcára. Szemmel láthatóan Fabijan Pintar keresésére indult, abban a hiszemben, hogy ő már eltávozott valahová.

– Miért kereshet? – merült föl Fabijan Pintarban a kérdés. – Mit gondol, hová mehettem? Vagy a rendőrségre szalad? Hihetőleg.

Elhatalmasodott rajta a pánik. – Utol kell érni, és berántani valami kapu alá, s ott... – Fekete hajából egy tincs a homlokába hullott, miközben távolabbról követte emberét. Nem tudta megbocsátani magának, hogy csak úgy elengedte.

A másik ugyan a Petrinje utca felé tartott, ahol a rendőrállomás van, de valahogy túlságosan is lassan és tétovázva, kocsmákba, kapualjakba bámulva befelé meg a járókelők arcát fürkészsze, mintha keresne valakit. – Lehetséges, hogy mégis egyezségre akar velem lépni, és csak ha nem talál meg, akkor megy a rendőrségre – vélekedett Fabijan Pintar.

Az a másik csak haladt tovább, földúltan, annyira megrémülve kutatott valami után, annyira lázasan, hogy Fabijan Pintar döbbenet és elképedve torpant meg a járókelők között az Ilica járdáján. Az az ember szinte jobban meg volt zavarodva, mint ő maga. Pedig nem más, ő volt a szemtanú!

– Lehetséges, hogy körmönfont – állapította meg magában Fabijan Pin-

tar. – Talán már nincs is menekvés a számomra. Együgyűen és ostoba módra futni hagytam. Talán csapdát állított nekem. Lehetséges, hogy tapasztaltabb, mint én vagyok. De honnan ez a nagy fölindulása?

Ám ekkor az a másik hirtelen megfordult, és találkozott a pillantásuk. Fabijan Pintar vagy ötven méternyire lehetett mögötte, az utca túloldalán. Az a másik zavartan és meglepetten torpant meg, majd megfordult, és sietve visszafelé indult.

Fabijan Pintar izgatottan ébredt rá, hogy az a másik egész idő alatt valóban őt kereste. Megérezte, hogy elérkezett az ő pillanata; behúzódik valami sötét kapualjba, hogy maga után csalja, és ott le fog számolni vele, mindörökre. Az a másik loholt a nyomában, majd óvatosan lelassította lép-teit, mintha tétovázna, hogy elhagyja-e a kivilágított utcarészt. – Ha egyez-kedni szeretne, miért nem jön közelebb? – vetette föl a kérdést Fabijan Pintar. – Ha pedig nem akar, egyáltalán miért fordult vissza? – Most azonban itt volt a közelében, és Fabijan még inkább az árnyékba húzó-dott.

A másiknak mintha egyszeriben valami eszébe ötlött volna, befordult egy kapu alá, keresztülhaladt rajta, és egy másik utcán találta magát. Itt néhány lépést tett kétségbeesetten és megzavarodva, majd ismét visszafordult. Fabijan Pintar a nyomában nyargalt.

Az a másik – Silvestar Mraz – egyszeriben rádöbbsent:

– Ez az ember valami miatt üldöz engem. De miért? – Megfordult és el-indult büntényének zsiros, fekete hajú szemtanúja után, akit egész este hiába próbált elcsípni és meggyilkolni.

Fabijan Pintar ismét bevette magát egy kapualjba. – Valami miatt üldöz engem – gondolta. – Miközben fontolgatta, vajon mi lehet az, a járókelők mögé rejtve belépett egy áruház baloldali ajtaján, miközben ellenfele ugyanitt a jobb oldali ajtót választotta.

ÖTÖDIK FEJEZET, AMELYBEN A LEGTÖBB SZÓ A FŰSZERKERESKEDESRŐL ESIK

A záróráig már csupán tíz perc volt hátra, de nyilvánvalóan még jó félóra kell ahhoz, hogy az áruház egészen kiürüljön: folytak a nagy őszi családi bevásárlások, nem szűnt a tolongás a pultok körül, mind a négy szinten, és bizonyos volt, hogy még jó sokáig el fog tartani – nyolc után ugyan már senki sem jöhetett be az áruházba, ám akik odabent voltak, addig maradhattak, amíg nem végeznek a bevásárlással.

A két ember a földszint pultjait kerülgette, majd a mozgólépcsőn az emeletre jutott, alig néhány méternyire egymástól, azután ismét le a föld-

szintre, majd föl az emeletre. Több ízben tisztán kivehették egymás arcát, habár szakadatlanul ügyeltek arra, nehogy pillantásuk találkozzon. Arcukon többé nem tükröződött gyűlölet, bár ugyanaz a vágy hajtotta őket, egymás megsemmisítésének vágya. Ehhez a vágyhoz társult most a tanácsstalanság is: vajon miért? Mindkettejükben fölmerült ez a kérdés, hogy a másik ugyan miért üldözheti, ám egyikük sem állt el szándékától. Ez a tanácsstalanság bármi másnál szorosabban fűzte őket egybe, és ha egyiküknek sikerül megölnie a másikat, nyomban meg is szűnt volna.

– Itt könnyű lehet meggyilkolni valakit, ebben a tolongásban – vélekedett Silvestar Mraz, aki ezen a napon a körülmények folytán gyilkossá lett, és most arra készülődött, hogy még egyszer azzá legyen. – Csak egy kissé oldalba kell nyomni, és aztán a megfelelő módon lelépni. Itt azonban könnyen le is leplezhetik az embert. – Ellenfelét figyelte, nem engedte, hogy kikerüljön látóköréből, most éppen párhuzamosan haladt vele (mivel többé nem lehetett tudni, ki az üldöző és ki az üldözött), keresztül a konfekcióosztályon, majd a háztartási gépek, a konyhafőlszerelések osztályán, aztán a hanglemező-, a rövidáru-, a textil- és az élelmiszerosztályon. – Miért üldöz? – tette föl ismételten a kérdést. – Vajon azzal van, hogy olyasmit tudok róla, amit valójában nem tudok?

Azokat a helyeket keresték, ahol a legsűrűbb volt a tömeg, és itt közelítettek egymás felé, szinte érezve egymás leheletét, zsebükben a kés nyelét szorongatva igyekeztek sorát ejteni a halálos döfésnek. Ez azonban egyszer sem sikerült, pedig sietős volt.

– Miért üldözhet? – tette föl magában a kérdést Fabijan Pintar, aki aznap használta ki élete legnagyobb lehetőségét, amelyre évekig várakozott, és végre sikerült. – Tudhatja rólam egyáltalán azt, amit én gondolok, hogy tud?

A hangosbeszélőn közölték, hogy nyolc óra van, és az áruház bezár. Még néhány percig tartott a tolongás, majd a vásárlók hirtelen megritkultak. A zsúfoltságnak ezekben az utolsó perceiben még tettek néhány kísérletet egymás hasbaszúrására. Ám eredménytelenül.

Miközben a vásárlók sora mindegyre gyérült, majd amikor úgyszólván magukra maradtak, néhányszor szinte riadtan mérték végig egymást, szinte mintha tanácsért fordulnának a másikhöz, hogy mihez kezdjenek. Gyorsan kellett cselekedniük. Mostanra már nem voltak vásárlók, akik szemtanúk lehettek volna, de az elárusítók még nem távoztak el a helyükről. Mint akik összebeszélték, mindketten rejtekhely után néztek, amelyet úgy választottak meg, hogy mégis szemmel tarthassák egymást.

– Most mi legyen? – tette föl magában Silvestar Mraz a kérdést, szekrények enyvszagú hátlapja mögött lapulva. – Mi legyen tovább? Most üldözött vagyok-e én, s azért lapítok itt, hogy könnyebben kerekem old-

hassak, vagy üldöző, s azért rejtőzködöm, hogy egyszerűbb legyen gyilkolnom?

Lassan kialudtak a fények, és kiáltozás hallatszott, majd a távozó kereskedők lépteinek zaja. A takarítónők még egy ideig csörtögtek a kannáikkal.

Fabijan Pintar összekuporodva guggolt rejtekén. – Ha azzal van, hogy én tudok valamit róla, én pedig azt nem tudom – gondolta –, akkor lehetséges, hogy ő sem tud a rablásról. Szükséges-e egyáltalán üldöznünk egymást, vagy jobban tennénk, ha egyszerűen ki-ki megy a maga dolgára.

Am erre már késő volt. Minden elcsendesedett, ők ketten még egy ideig fölgyorsuló lélegzettel várahoztak, majd lopva kiosontak rejtekhelyükről, csöndben tovalopakodtak a sötétben, igyekezték félrevezetni a másikat, egészen beleélve magukat szerepükbe.

Ismét bolyongtak az emeleteken, keresve egymást, majd rábukkanva a másokra, hol mint űző, hol pedig mint menekülő, a hold eközben fönn ragyogott az égen az áruház üvegkupolája fölött, a Föld pedig tovább forgott. Kissé meg is szunnyadtak, ki-ki a maga zugában, majd tovább folytatták a kergetőzést.

Igy köszöntött rájuk a reggel, és ők folytatták a hajszát, tovább keresték egymást a vásárlók között.

Rászánták magukat, hogy addig maradnak, ameddig kell, és érezték, hogy sokáig fognak maradni. S a következő napokon és éjszakákon is folytatták egymás hajszolását, ott, az áruházban, ahol megvolt az ételük, az italuk és az ágyuk.

Elégedettek voltak, úgyszólván boldogok, mert mindkettejüknek ott volt a másik. Megvolt mindenük, ami az élethez szükséges.

BRASNYÓ István fordítása

#.B.

